

108598 - Klacht over optreden tegen pesten en de afhandeling van een incident.

ADVIES

inzake de klacht van:

[klaagster] te [woonplaats], ouder van [de leerling],

tegen

[de rector] van [de school] gevestigd te [vestigingsplaats], verweerder

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij klaagschrift van 24 januari 2019, heeft klaagster op grond van de geldende klachtenregeling een klacht tegen verweerder ingediend met de volgende inhoud:

[klaagster] klaagt erover dat de school niet adequaat optreedt tegen het pesten van haar dochter en haar zorgen daarover niet serieus neemt, zoals nader geïllustreerd in het klaagschrift d.d. 24 januari 2019 en de aanvulling daarop d.d. 20 mei 2019.

Vanuit het secretariaat van de Commissie is telefonisch met partijen overlegd over de gewenste wijze van klachtafhandeling. Klaagster is vervolgens met het bestuur van de school en met de rector in gesprek gegaan. Naar aanleiding van de uitkomst van deze gesprekken is de klacht ter beoordeling voorgelegd aan de Commissie.

Verweerder heeft een verweerschrift ingediend, ingekomen op 2 juli 2019.

Alle stukken zijn in afschrift aan partijen gestuurd.

De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 10 juli 2019 te Utrecht.

Onder handhaving van hun standpunten hebben partijen een nadere toelichting gegeven. Hetgeen in de stukken en op de zitting naar voren is gebracht, is, voor zover relevant, zakelijk in dit advies weergegeven.

2. DE FEITEN

[de leerling] zit het schooljaar 2018-2019 in klas 4 van de school. In de schooljaren 2017-2018 en 2018-2019 heeft zij meerdere malen bij haar mentor gemeld dat ze last heeft van een klasgenoot. Op 15 november 2018 heeft ze dit voor het laatst gedaan. Op 16 november 2018 heeft er in de ochtend een incident plaatsgevonden op de school, waarbij een klasgenoot in de richting van [de leerling] met deodorantspray heeft gespoten. [de leerling] heeft daarna haar mentor ingelicht over het incident en geappt naar klaagster. Vervolgens is [de leerling] naar huis gegaan, zonder afmelding op de school. Klaagster heeft op de dag van het incident de school gemaïld en twee keer gebeld. In de middag is klaagster teruggebeld door de mentor met de mededeling dat ook de ouders van de medeleerling ingelicht zouden worden, alsmede de schoolleiding. Dat heeft de mentor diezelfde dag per e-mail bevestigd.

Op 19 november 2018 heeft de mentor aan klaagster laten weten dat hij met de ouders van de klasgenoot heeft gesproken. Op 20 november 2018 heeft de mentor een gesprek gehad met de klasgenoot. Op 23 november 2018 hebben klaagster en de vader van [de leerling] een gesprek gehad met de mentor en de rector. De school heeft in dat gesprek verteld dat er sprake is van pestgedrag in een WhatsAppgroep van leerlingen. Op 29 november heeft een tweede gesprek plaatsgevonden tussen klaagster en de rector, waarbij ook [de leerling] aanwezig was. Op 3 december 2018 heeft [de leerling], in aanwezigheid van klaagster, aan de rector haar kant van het verhaal verteld.

Op 11 december 2018 heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de mentor, [de leerling] en de klasgenoot. De klasgenoot heeft [de leerling] toen gevraagd bepaalde foto's van WhatsApp te verwijderen. Op 15 februari 2019 heeft een gesprek plaatsgevonden tussen klaagster en een bestuurder van de school over de wijze waarop de rector van de school is omgegaan met [de leerling], de laatste jaren en na het incident. Op 26 maart 2019 heeft klaagster een gesprek gehad met de rector over het verbeteren van het sociaal veiligheidsbeleid en dat er een observatie in de klas zal plaatsvinden. Vervolgens heeft de school enkele weken daarna een observatie uitgevoerd om het klassenklimaat te bepalen. Op 16 en 17 mei 2019 gaat [de leerling] niet naar school omdat ze niet durft.

3. VISIE PARTIJEN

Visie klaagster

[de leerling] is door een klasgenoot van dichtbij in het gezicht gespoten met deodorantspray, met daarbij de melding dat dit "een cadeautje" was. De aanleiding van het incident is niet gelegen in een voorval rondom de gymles, maar in het beklag dat [de leerling] over deze klasgenoot bij de mentor heeft gedaan. De klasgenoot is hier achter gekomen. De school treedt niet adequaat op tegen pesten. Ondanks eerder herhaaldelijk aangeven van zowel klaagster als [de leerling] bij de mentor dat zij last heeft van deze klasgenoot, grijpt de school niet in en is er onvoldoende toezicht, waardoor het incident heeft kunnen gebeuren.

Na het incident heeft de mentor niet uit eigen initiatief met de betrokken leerlingen gesproken. [de leerling] heeft hem zelf ingelicht. Daarna heeft hij niet direct actie ondernomen omdat hij moest lesgeven. Ook heeft de mentor nagelaten klaagster uit zichzelf te informeren

over het incident. Klaagster moest meerdere malen contact opnemen met de school voordat zij pas in de middag werd teruggebeld door de mentor. Klaagster was ongerust en vond het een gevaarlijke situatie. Toch wilde de rector op de dag van het incident geen gesprek met klaagster aangaan. Het eerste gesprek tussen de school en klaagster vond pas een week na het incident plaats. Ook [de leerling] heeft te laat gelegenheid gekregen om haar kant van het verhaal te vertellen en ze heeft hier zelf op moeten aandringen, terwijl de klasgenoot al lang was gehoord.

De school zet de klasgenoot ten onrechte neer als het slachtoffer en [de leerling] als de dader. De school zou bewijs hebben dat [de leerling] via WhatsApp de klasgenoot zou hebben gepest, maar wilde dit bewijs niet aan klaagster laten zien. Klaagster heeft van [de leerling] inzage gekregen in alle berichten uit de WhatsAppgroep. De leerlingen hebben over en weer foto's van elkaar geplaatst. De ene foto was niet erger dan de andere. Als iemand het onprettig vond werd het bericht weer hersteld. Het is een zelfcorrigerende pubergroep. Het is klaagster niet duidelijk wat de school hierin als kwalijk ziet.

Klaagster vindt dat de school geen adequate maatregelen heeft getroffen tegen het pesten door de klasgenoot. In het vierde leerjaar kwam [de leerling] ondanks eerder beklag over de klasgenoot, weer bij hem in de klas. Na het incident kon de klasgenoot niet overgeplaatst worden naar een andere klas. De school heeft als maatregel een gezamenlijk gesprek gevoerd met [de leerling] en de klasgenoot. Echter, [de leerling] zag hier de zin niet van in omdat zij ervan overtuigd was dat ze niets had gedaan.

De school suggereert dat het sociaal klimaat in de klas is onderzocht en op orde is. Klaagster heeft de onderzoeksrapportage niet gezien en vindt het resultaat merkwaardig. [de leerling] is medio mei namelijk twee dagen thuisgebleven omdat ze niet naar school durfde vanwege onophoudelijke opmerkingen en het gedrag van klasgenoten. De rector wist dit, maar heeft de zorgen hierover weggewuifd. Zij heeft klaagster hierover niet gehoord maar direct gewezen op de aanwezigheid van een zorgcoördinator in de school voor individuele zorgvragen. De veiligheid op de school is nog steeds niet gegarandeerd voor [de leerling]. De ondersteuning die de school [de leerling] heeft aangeboden om een gevoel van veiligheid te bieden, betreft een rustige plek in de pauze. Echter, [de leerling] heeft hier zelf om gevraagd maar vanwege andere redenen die niet met het incident te maken hebben. [de leerling] blijft dit jaar zitten en dat komt mede door de gebeurtenissen met de klasgenoot.

Klaagster wordt, ondanks toezegging van de school, niet meegenomen bij het verbeteren van het sociaal veiligheidsbeleid. Klaagster wil dat een strafbaar feit zonder lichamelijk letsel wordt opgenomen in het beleid. Ingeval van dit soort incidenten moet de school ook een vast protocol volgen, waarin onder andere is opgenomen dat de school de betrokken ouders op dezelfde dag spreekt. De school heeft nu iets anders geprotocolleerd, namelijk dat de school eerst naar het huis van een leerling belt voordat de betreffende leerling na een incident naar huis mag. Dat is niet de aanpassing die klaagster heeft beoogd.

Visie verweerder

De aanleiding van het incident leek aanvankelijk de melding te zijn die [de leerling] over de klasgenoot had gedaan bij de mentor. Echter, na het incident kwam de mentor erachter dat de

gymtas van de klasgenoot was ontvreemd door leerlingen. Zijn spullen lagen in de gang. [de leerling] had zijn deodorant in de prullenbak gegooid en hij voelde zich gepest.

De mentor heeft [de leerling] na het incident in zijn pauze gezien tussen het derde en het vierde uur en haar ogen nagekeken. Die zagen er onbeschadigd uit. De mentor heeft ingeschat dat er geen sprake was van een acuut risico voor [de leerling] of andere leerlingen, maar dat het na lestijd wel opgepakt moest worden door de school met betrokkenen omdat [de leerling] er enorm mee zat. In de middag heeft de mentor eerst met de klasgenoot gesproken, omdat het absoluut onaanvaardbaar is om met deodorant in de richting van iemand te spuiten. Volgens de klasgenoot was de afstand waarvandaan hij gespoten heeft met de deodorant groter dan klaagster beweert.

Daarna heeft de mentor de betrokken ouders gebeld. In het telefoongesprek met klaagster kreeg de mentor te horen dat de school geen gesprek mocht hebben met [de leerling] zonder dat de ouders daarbij aanwezig waren. Dat heeft ertoe geleid dat de school niet, zoals met de klasgenoot, apart met [de leerling] heeft gesproken maar heeft gewacht tot een gespreksmoment in het bijzijn van de ouders.

De mentor vond het moeilijk om te beoordelen of er sprake is van pestgedrag. De mentor heeft in de jaaroverdracht niet meegekregen dat er sprake was van pestproblematiek tussen [de leerling] en de klasgenoot. Dat blijkt niet uit het dossier. De mentor wist pas van de spanningen tussen de klasgenoot en [de leerling] nadat [de leerling] dit bij hem gemeld had. In eerste instantie wilde de school proberen uit te vinden wat er speelde om het op te lossen als zijnde een situatie van twee leerlingen die elkaar in de weg zitten. Er was nog een andere leerling die aan de mentor heeft laten weten moeite te hebben met het gedrag van de klasgenoot. De mentor kwam erachter dat er onderliggend meer speelde in de vriendengroep. De klasgenoot in kwestie is gefotografeerd en gefotoshopt in een WhatsAppgroep van vrienden. Die WhatsAppgroep was niet netjes en er zijn berichten uit verwijderd. De klasgenoot is heel verdrietig en laat als reactie zeer onstuimig gedrag zien. De school heeft van de ouders van de klasgenoot te horen gekregen dat ze naar de politie wilden stappen. [de leerling] en de klasgenoot zijn geen vrienden van elkaar, maar hebben wel een gezamenlijke vriendenclub. Ze hebben een verleden van elkaar in de weg zitten, waar beiden last van hadden.

De school heeft het incident volgens het pestprotocol afgehandeld en maatregelen getroffen. De school heeft gesproken met de betrokken ouders. Er heeft hoor- en wederhoor plaatsgevonden tussen zowel de klasgenoot en de school als tussen [de leerling] en de school. De school vindt dat zij [de leerling] wel eerder had moeten horen dan nu het geval is geweest. De school heeft in een gezamenlijk gesprek afspraken gemaakt met [de leerling] en de klasgenoot om de situatie in de klas te stabiliseren. [de leerling] stond in eerste instantie niet open voor dit gesprek, maar daarna wel omdat ze wilde dat de klasgenoot, net als zij al had gedaan, daadwerkelijk zou stoppen met zijn gedrag. Het toezicht in de pauzes is vergroot, de mentor heeft in de klas gesproken over het gebruik van sociale media en de afspraken omtrent deodorantgebruik zijn aangescherpt. De klassenindeling kon niet veranderd worden omdat dit te maken heeft met het vakkenpakket van [de leerling] en de klasgenoot. Er is een observatie geweest om inzicht te krijgen in het sociaal klimaat van de klas en dat bleek op orde. De zorgcoördinator is beschikbaar als [de leerling] behoefte heeft aan extra begeleiding.

De school is nog bezig met het verbeteren van het sociaal veiligheidsplan. Om lering te trekken uit het incident en het beleid in algemene zin aan te passen, heeft de rector een gesprek gevoerd met klaagster om haar suggesties hierover te horen. Aan klaagster is toegezegd dat zij het nieuwe beleid mag lezen en voorzien van aanbevelingen. Dat het protocol van vertrek al is aangepast, staat los van het sociaal veiligheidsplan.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Dat pesten op een school zich voordoet of incidenten voorkomen, betekent niet zonder meer dat de school niet goed heeft gehandeld. De school heeft een inspanningsverplichting om pesten te voorkomen, onder meer door het voeren van een goed veiligheidsbeleid, waar het pestprotocol een onderdeel van kan zijn. Een school schiet pas tekort als zij niet aan deze inspanningsverplichting voldoet of wanneer zij onvoldoende optreedt tegen pesten, conform dit eigen beleid.

De Commissie heeft over de toedracht van het incident begrepen dat er na de gymles spullen van de klasgenoot verspreid door de gang lagen en dat [de leerling] om welke reden dan ook de deodorant van de medeleerling in de vuilnisbak heeft gegooid. Dat de klasgenoot vervolgens in haar richting heeft gespoten met deodorant met de mededeling "ik heb een cadeautje voor je" is onbetwist. Alleen de precieze afstand van waaraf gespoten is en hoe ernstig het gevaar daarbij was, is onduidelijk gebleven. De mentor heeft, nadat [de leerling] bij hem melding deed van het incident, direct haar ogen nagekeken, wat naar het oordeel van de Commissie een adequate aanpak is. Omdat de situatie op dat moment niet nijpend was, is het redelijk dat de mentor die dag tot na lestijd heeft gewacht met het informeren van betrokken ouders.

Deodorant spuiten in de richting van een ander persoon is naar zijn aard gevaarlijk en onacceptabel gedrag en dat maakt het logisch dat de school eerst alleen met de klasgenoot het gesprek is aangegaan, alvorens andere betrokkenen te benaderen. De mentor heeft dezelfde ochtend de rector ingelicht over het incident en in de middag de betrokken ouders telefonisch geïnformeerd. Als er na een incident geen acuut risico bestaat voor leerlingen of personeel, kan niet altijd van een school verlangd worden dat zij op dezelfde dag als het incident een gesprek op de school aangaat met de ouders. De school heeft op dezelfde dag de betrokken ouders telefonisch gesproken en heeft binnen een week een gesprek met de ouders gevoerd op de school. Naar het oordeel van de Commissie is dit een redelijke termijn.

De Commissie is gebleken dat het incident niet op zichzelf stond, maar dat de school inspanningen heeft verricht om grip te krijgen op de onderliggende problematiek. De school en klaagster hebben een verschillend beeld over wat er in de WhatsAppgroep tussen de leerlingen is verzonden. Klaagster vindt dat er geen kwalijke berichten in de appgroep staan en dat er sprake is van een zelfcorrigerende pubergroep. De school ziet berichten die kwetsend kunnen overkomen. Klaagster had hiervan bewijs willen ontvangen van de school, maar naar het oordeel van de Commissie heeft de school haar genuanceerde beeld voldoende toegelicht aan klaagster en is zij niet verplicht om screenshots te delen met klaagster.

Uit het dossier en hetgeen ter zitting naar voren is gebracht, is gebleken dat de school haar pestprotocol heeft toegepast naar aanleiding van dit incident. Door [de leerling] en een medeleerling is geklaagd over het gedrag van de klasgenoot. Dit is voor de mentor reden geweest om het gesprek aan te gaan met de klasgenoot over zijn gedrag. Na het incident heeft de school gesprekken gevoerd met [de leerling], de klasgenoot en betrokken ouders. Dat [de leerling] ten opzichte van de klasgenoot op een veel later moment is gehoord, is geen zorgvuldige handelwijze geweest van de school. Echter, de school heeft zowel op schrift als ter zitting erkend dat dit anders had gemoeten, waardoor een aanbeveling daarover niet nodig is. Ook maakt deze handelwijze de totale aanpak van verweerder niet onjuist. [de leerling] en de klasgenoot hebben onder begeleiding van de school afspraken gemaakt met elkaar over hoe zij naast elkaar kunnen functioneren in de klas en de situatie tussen hen stabiel kan blijven. Ook heeft de school afspraken gemaakt over het gebruik van deodorant, gesprekken gevoerd met leerlingen over sociaal mediagebruik, een observatie gedaan naar het klassenklimaat en wordt het sociaal veiligheidsbeleid aangescherpt. De school heeft aan klagster laten weten open te staan voor de suggesties die zij doet voor verbetering van dit beleid. De Commissie vindt dat de school hiermee te kennen geeft de verbeterpunten van klagster serieus op te pakken.

De Commissie is van oordeel dat de school, met toepassing van haar pestprotocol, voldoende inspanningen heeft verricht om het incident te onderzoeken en daarop adequaat heeft gehandeld.

Alles overziend acht de Commissie de klacht ongegrond.

5. OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klacht ongegrond is.

Aldus gedaan te Utrecht op 30 augustus 2019 door mr. drs. P.H.A. van Geel, voorzitter, K. Evers en drs. C. van Vliet, leden, in aanwezigheid van mr. drs. K. te Mebel, secretaris.

mr. drs. P.H.A. van Geel
voorzitter

mr. drs. K. te Mebel
secretaris